

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Організація наукових досліджень та оприлюднення їх результатів
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту. Кафедра маркетингу
Розробник(и)	Пімоненко Тетяна Володимирівна
Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 40 год. становить контактна робота з викладачем (20 год. лекцій, 20 год. практичних занять), 110 год. становить самостійна робота. Для вечірньої форми навчання 40 год. становить контактна робота з викладачем (20 год. лекцій, 20 год. практичних занять), 110 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Фізична культура і спорт"
Передумови для вивчення дисципліни	Культура наукової української мови
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами глибокого аналітичного мислення та системи спеціальних знань у галузі організації наукових досліджень, аналізу їх результатів, публікації наукових праць, а також здатності застосовувати ці знання в академічній та професійній діяльності, дотримуючись принципів академічної доброчесності та етики.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Теоретичні засади організації наукових досліджень Філософія та методологія наукових досліджень: еволюція підходів та сучасні тенденції. Вибір та формулювання наукової проблеми: критерії актуальності та новизни. Гіпотези та концептуальні моделі: побудова та обґрунтування наукових припущень. Інтердисциплінарний підхід у наукових дослідженнях: переваги та виклики. Етичні та правові аспекти у проведенні наукових досліджень.
Тема 2 Методологія та інструменти наукового дослідження Методи збору та аналізу даних: від якісних до кількісних підходів. Використання статистичних і аналітичних інструментів для поглибленого аналізу даних (SPSS, Eviews, Stata тощо). Експериментальні та квазіекспериментальні дослідження: розробка та реалізація. Застосування сучасних інформаційних технологій у дослідженнях: Big Data, машинне навчання, та моделювання.
Тема 3 Бібліометричний аналіз: основні етапи, принципи та інструменти Обґрунтування необхідності бібліометричного аналізу. Наукометричні бази даних та фундаментальні принципи аналізу даних. Програмні засоби для проведення бібліометричного аналізу. Ключові етапи виконання бібліометричного аналізу. Керівні принципи PRISMA. Основні методи аналізу та візуалізації результатів досліджень
Тема 4 Оприлюднення результатів наукових досліджень Вибір платформи для публікації. Підготовка наукового рукопису до публікації. Процес рецензування та комунікація з редакцією. Оприлюднення результатів наукових досліджень на конференціях. Використання цифрових технологій для поширення наукових результатів.
Тема 5 Етика та відповідальність у наукових дослідженнях Академічна доброчесність: запобігання плагіату, фальсифікації та фабрикації даних. Соціальна відповідальність науковців: етичні принципи в наукових дослідженнях. Питання авторства та співавторства у наукових роботах. Етика у публікаційній діяльності: прозорість, відкритість, відповідальність.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фізичної культури і спорту й дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.
РН2	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері фізичної культури і спорту, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
РН3	Здатність інтегрувати знання з різних галузей, застосовувати системний підхід та враховувати правові, етичні та інші аспекти під час розв'язання комплексних проблем у сфері фізичної культури і спорту та проведення досліджень.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 017 Фізична культура і спорт:

ПР2	Формулювати і перевіряти наукові гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень, наявні літературні дані.
ПР3	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері фізичної культури і спорту та з дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів.
ПР4	Досліджувати концептуальні моделі процесів і систем у сфері фізичної культури і спорту та ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів.
ПР5	Критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у сфері фізичної культури і спорту.
ПР7	Вільно усно та письмово презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми фізичної культури і спорту українською та англійською мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та закордонних наукових виданнях.
ПР8	Розробляти та реалізовувати інноваційні комплексні наукові проекти, здійснювати патентно-ліцензійний пошук та підготовку заявок на отримання грантів на виконання досліджень у сфері фізичної культури і спорту.

7. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних компетентностей

Програмні компетентності, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:
Для спеціальності 017 Фізична культура і спорт:

ПК1	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ПК2	ЗК 02. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері фізичної культури і спорту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
ПК3	СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фізичної культури і спорту й дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
ПК4	СК 02. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері фізичної культури і спорту, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
ПК5	СК 03. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, застосовувати системний підхід та враховувати правові, етичні та інші аспекти під час розв'язання комплексних проблем у сфері фізичної культури і спорту та проведення досліджень.

8. Види навчальних занять

Тема 1. Теоретичні засади організації наукових досліджень

Лк1 "Еволюція підходів та сучасні тенденції у філософії та методології наукових досліджень" Основні етапи розвитку наукової методології. Як змінилися підходи до наукових досліджень у сучасну епоху? Ключові філософські концепції, що лежать в основі методології. Вплив цифрових технологій на сучасні дослідження. Новітні тенденції, що формують майбутнє наукових досліджень
Лк2 "Вибір та формулювання наукової проблеми: критерії актуальності та новизни" Що таке наукова проблема і як її визначити? Які критерії актуальності проблеми? Як оцінити наукову новизну? Які методи використовуються для формулювання наукової проблеми? Як вибір проблеми впливає на структуру дослідження?
Пр1 "Побудова та обґрунтування наукових гіпотез та концептуальних моделей" Як сформулювати наукову гіпотезу? Які є підходи до побудови концептуальної моделі? Як обґрунтувати наукові припущення? Які методи використовуються для перевірки гіпотез? Як пов'язати гіпотези з метою дослідження?
Пр2 "Інтердисциплінарний підхід у наукових дослідженнях: переваги та виклики" Як реалізувати інтердисциплінарний підхід у дослідженні? Які переваги надає інтеграція різних наукових галузей? З якими викликами стикаються дослідники? Як забезпечити ефективну комунікацію між різними дисциплінами? Які приклади успішних інтердисциплінарних проєктів існують?
Тема 2. Методологія та інструменти наукового дослідження
Лк3 "Методи збору та аналізу даних: якісні та кількісні підходи" Методи збору якісних та кількісних даних? Як вибрати відповідний метод для дослідження? Як забезпечити надійність та валідність зібраних даних? Як інтегрувати якісні та кількісні методи у дослідженні?
Лк4 "Використання статистичних та аналітичних інструментів для поглибленого аналізу даних" Які є ключові можливості програм SPSS, Eviews, Stata для аналізу даних? Як вибрати відповідний інструмент для дослідження? Які методи аналізу даних можна застосувати? Як інтерпретувати результати статистичного аналізу?
Пр3 "Розробка та реалізація експериментальних і квазіекспериментальних досліджень" Як спланувати експериментальне дослідження? Які фактори впливають на надійність експерименту? Як розробити квазіекспериментальне дослідження? Які методи використовуються для збору та аналізу даних? Як інтерпретувати результати експерименту?
Пр4 "Застосування сучасних інформаційних технологій у наукових дослідженнях" Як використовувати Big Data у дослідженнях? Які можливості надає машинне навчання? Як застосовувати моделювання у наукових проєктах? Які інструменти підтримують аналіз великих обсягів даних? Як інтегрувати ці технології у власне дослідження?

Тема 3. Бібліометричний аналіз: основні етапи, принципи та інструменти
Лк5 "Основи бібліометричного аналізу: принципи та наукометричні бази даних" Визначення бібліометричного аналізу та його значення. Основні принципи бібліометричного аналізу. Огляд наукометричних баз даних, таких як Scopus та Web of Science. Використання баз даних для збору та аналізу даних. Основні бібліометричні показники.
Лк6 "Інструменти та етапи проведення бібліометричного аналізу" Інструменти для бібліометричного аналізу (VOSviewer, BibExcel, CiteSpace тощо). Функції та можливості цих програм. Основні етапи проведення бібліометричного аналізу. Інтерпретація результатів аналізу. Роль інструментів у візуалізації даних.
Пр5 "Використання наукометричних баз даних для збору та аналізу даних" Пошук та збір даних у Scopus і Web of Science. Врахування параметрів аналізу в наукометричних дослідженнях. Використання наукометричних індикаторів для оцінки наукової продуктивності. Підготовка та структурування даних для аналізу. Експорт та підготовка результатів для подальшого використання.
Пр6 "Візуалізація результатів бібліометричного аналізу" Побудова бібліометричних карт за допомогою VOSviewer. Аналіз цитувань та виявлення наукових тенденцій у CiteSpace. Вибір методів візуалізації для різних типів аналізу. Інтерпретація та підготовка візуалізованих даних. Підготовка візуальних матеріалів для наукових публікацій.
Тема 4. Оприлюднення результатів наукових досліджень
Лк7 "Вибір платформи для публікації наукових результатів" Розгляд типів наукових платформ для публікацій. Критерії вибору відповідного журналу для публікації. Аналіз важливості імпаکت-фактора та індексів цитування. Огляд переваг та викликів публікації у журналах з відкритим доступом.
Лк8 "Процес рецензування та комунікація з редакцією" Огляд рецензування та його видів. Ключові етапи підготовки рукопису до рецензування. Рекомендації щодо відповіді на зауваження рецензентів. Важливі аспекти комунікації з редакцією для успішної публікації.
Пр7 "Підготовка наукового рукопису до публікації" Розробка структури наукової статті, включаючи анотацію та ключові слова. Вимоги до стилю та оформлення рукопису. Підготовка таблиць, графіків та ілюстрацій. Оформлення списку літератури згідно з вимогами журналу.
Пр8 "Використання цифрових технологій для поширення наукових результатів" Аналіз цифрових платформ для поширення наукових робіт. Використання соціальних медіа для популяризації досліджень. Розміщення робіт у репозиторіях. Застосування цифрових інструментів для комунікації результатів та оцінка впливу публікацій через цифрові метрики.

Тема 5. Етика та відповідальність у наукових дослідженнях
Лк9 "Академічна доброчесність у наукових дослідженнях" Запобігання плагіату, фальсифікації та фабрикації даних. Принципи академічної доброчесності. Вимоги до коректного використання джерел. Роль доброчесності в забезпеченні якості наукових досліджень. Наслідки порушення академічної доброчесності.
Лк10 "Соціальна відповідальність та етика у наукових дослідженнях" Етичні принципи в наукових дослідженнях. Вплив наукових робіт на суспільство. Відповідальність науковців перед громадськістю. Роль етики у формуванні довіри до науки. Виклики дотримання етичних стандартів у міждисциплінарних дослідженнях.
Пр9 "Питання авторства та співавторства у наукових роботах" Розподіл авторства у наукових дослідженнях. Визначення ролей і внеску співавторів. Етичні питання у співавторстві. Практика оформлення спільних наукових публікацій. Вирішення конфліктів щодо авторства.
Пр10 "Етика у публікаційній діяльності" Принципи прозорості та відкритості у наукових публікаціях. Відповідальність за достовірність опублікованих даних. Практика подання та рецензування рукописів. Виклики з етичного боку у процесі публікації. Дотримання стандартів етики у наукових виданнях.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
МН2	Навчання на основі досліджень (RBL)
МН3	Самостійне навчання

Лекційне навчання (МН1) сприяє розвитку знань та розуміння концептуальних основ проведення наукових досліджень, необхідних для опанування передовими методологіями, що відповідають сучасним світовим досягненням (РН1). Навчання на основі досліджень (RBL, МН2) доповнює лекції практичними заняттями, зосередженими на формулюванні та перевірці наукових гіпотез, використовуючи програмне забезпечення (Eviews, Stata, SPSS) та цифрові інструменти для аналізу даних і моделювання (РН2, РН6). Самостійне навчання (МН3) дозволяє студентам поглиблено вивчати загальні принципи і методології наукових досліджень, застосовуючи їх у власних дослідженнях та викладацькій діяльності (РН3). Студенти також опановують сучасні інструменти для пошуку, обробки та аналізу інформації, що включає роботу з великими даними та спеціалізованими базами даних (РН4). Завершенням процесу є вміння представляти та оприлюднювати результати оригінальних досліджень, дотримуючись принципів академічної доброчесності (РН5).

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Лекції-дискусії
-----	-----------------

НД2	Пошуково-дослідне завдання
НД3	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД4	Оцінка та інтерпретація даних дослідження

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$
Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Проміжне оцінювання виконання індивідуального пошуково-дослідницького завдання (підготовка, презентація, захист)	презентація результатів індивідуального завдання	під час навчання	після захисту
МФО2 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	презентація результатів індивідуального завдання	під час навчання	під час навчання
МФО3 Захист презентацій та рефератів	презентація результатів індивідуального завдання	під час навчання	під час навчання

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
--	----------------	----------------	-------------------

МСО1 Виконання індивідуального дослідницького проєкта (підготовка, презентація, захист)	захист індивідуального завдання	під час навчання	під час заняття
МСО2 Проміжний модульний контроль у формі тестів та практичного завдання	модульний контроль у формі тестів та практичного завдання	під час навчання	під час заняття
МСО3 Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)	ситуативні вправи (підготовка, презентація, захист)	під час навчання	під час заняття

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Перший семестр вивчення	100 балів	
МСО1. Виконання індивідуального дослідницького проєкта (підготовка, презентація, захист)	30	
3x10	30	Ні
МСО2. Проміжний модульний контроль у формі тестів та практичного завдання	40	
2x20	40	Ні
МСО3. Виконання ситуативних вправ (підготовка, презентація, захист)	30	
3x10	30	Ні

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань, участі у виконанні завдань відповідно до визначеного переліку практичних занять та контрольних заходів. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Роботи не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації та інших проявів академічної доброчесності. Всі роботи, створені із порушенням академічної доброчесності, будуть відхилені без можливості повторного виконання. Передбачена можливість перерахування балів, отриманих за

системою неформальної освіти відповідно до Положення. В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконана дистанційно.

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН2	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН3	Прикладне програмне забезпечення (Stata, VOSviewer, SPSS, Microsoft office тощо), платформа MIX для забезпечення дистанційного навчання
ЗН4	Бібліотечні фонди
ЗН5	Наукометричні бази даних

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Тетяна Пімоненко, Олексій Люльов, Олена Чигрин. Маркетинг: поглиблений курс: навчальний посібник. Одеса : Олді+, 2024. 177 с.
2	Титаренко, О. О. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : монографія / О. О. Титаренко. — 2-ге вид., перероб. — Полтава : ПНПУ ім. В.Г. Короленка, 2025. — 292 с.
3	Артюхов, А. Методологія та методи наукових досліджень: перші кроки фрешменів / А. Артюхов, Н. Артюхова. — Суми : СумДУ, 2022. — 105 с.
Допоміжна література	
4	Дзьобань, О. П. Методологія, організація та технологія наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. П. Дзьобань. — Київ-Одеса : Фенікс, 2025. — 284 с.
5	Відкриті наукові практики [Текст] : навч. посіб. / А. Артюхов, Н. Артюхова, О. Березко та ін. ; за заг. ред. : П. Жежничка, О. Березка. — Житомир : Бук-Друк, 2024. — 400 с.
6	Тетяна Пімоненко, Олексій Люльов, Яна Ус, Євгенія Зябіна, Дорожня карта просування зеленого бренду: зелені інвестиції та соціальна відповідальність : монографія. Одеса : Олді+, 2023. 124 с.
7	Scientific Journal "Marketing and Management of Innovations". (2020-2024). URL: https://mmi.fem.sumdu.edu.ua/en
8	Us, Ya., Pimonenko, T., Lyulyov, O., Chen, Ya., & Tambovceva, T. (2022). Promoting Green Brand of University in Social Media: Text Mining and Sentiment Analysis. Virtual Economics, 5(1), 24-41. https://doi.org/10.34021/ve.2022.05.01(2)

9	Kwilinski, A., Lyulyov, O., Pimonenko, T. (2023). Spillover Effects of Green Finance on Attaining Sustainable Development: Spatial Durbin Model. <i>Computation</i> , 11, 199. https://doi.org/10.3390/computation11100199 (Scopus, Web of Science) Q2
10	Us, Y., Pimonenko, T., Lyulyov, O. (2023). Corporate Social Responsibility and Renewable Energy Development for the Green Brand within SDGs: A Meta-Analytic Review. <i>Energies</i> , 16(5), 2335. https://doi.org/10.3390/en16052335 (Scopus, Web of Science) Q1
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
11	База даних Scopus / Web of Science / Google Scholar
12	програмне забезпечення VOSviewer https://www.vosviewer.com

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Теоретичні засади організації наукових досліджень	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
2	Методологія та інструменти наукового дослідження	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
3	Бібліометричний аналіз: основні етапи, принципи та інструменти	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
4	Оприлюднення результатів наукових досліджень	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
5	Етика та відповідальність у наукових дослідженнях	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	94	0	0	0	0	94	0	0	0	0	94
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>40</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>0</i>	<i>110</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>94</i>

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
вечірня форма навчання												
1	Теоретичні засади організації наукових досліджень	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
2	Методологія та інструменти наукового дослідження	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
3	Бібліометричний аналіз: основні етапи, принципи та інструменти	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
4	Оприлюднення результатів наукових досліджень	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
5	Етика та відповідальність у наукових дослідженнях	10	8	4	4	0	2	1	1	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												
1	інші індивідуальні завдання	94	0	0	0	0	94	0	0	0	0	94
<i>Всього з навчальної дисципліни (вечірня форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>40</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>0</i>	<i>110</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>94</i>